

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

marginali: Nobis senioribus, qui malitiosi sumus, Deus benefacit propter liberos. *Wir alte Narren essen mit den Kindern / und nicht die Kinder mit uns*: Ipsi sunt Domini nos provifores. Quoties igitur Satanas in corde tuo hanc movet quæstionem: Unde sumemus panes, ad Christum confuge, & dic humiliter: Ah Domine, panes duntaxat septem supersunt, & multi victu meo indigent: Tu verò dives es super omnia, tuam benedictionem expectabo, non est tibi difficile servare, vel in multis vel in paucis, 1. Sam. 14. v. 6.

De Tertio.

Restat pars Tertia de miraculo, cujus excellentiam tria potissimum commendare videntur:

I. *Discubitus*. Mox enim ubi Christus percipit, septem adhuc panes superesse, præcipit turbæ, ut discumberent super terram.

Hoc pertinet ad nostram informationem. Per discubitum intelligi potest certum vitæ genus & officium, quo Deus unumquemque collocavit. Non enim omnes unam & eandem stationem occupant, sed hunc Deus jussit discumbere in Ecclesia, illum in Curia, alium in Oeconomia: Unusquisque ergò maneât in sua vocatione, 1. Cor. 7. v. 17. nec spe majoris lucri alium locum occupet. Omnis qui timet Dominum saturabitur, quocunque loco confederit, modò expectet donec benedictione suâ Deus ad ipsum quoque pervenerit.

II. *Agendi modus*, qui valde notabilis:

1. *Panes accepit*, & ita quasi consecravit tactu manuum suarum, ut ad cibationem tantæ multitudinis abundantissimè sufficerent. Potuisset quidem solo verbo & nutu etiam sine panibus & piscibus hæc quatuor

hominum millia saturare, ut Mosen, Exod. 34. v. 28. & Eliam, 1. Reg. 19. v. 8. vel varias escas ex nihilo producere, sicut in principio omnia ex nihilo condidit, Gen. 1. v. 1. Rom. 4. vers. 17. sed ab ordinario pascendi modo non vult omninò recedere, proinde panes accipit, quos porrigit ipsi discipuli. Hi debent materiam præbere miraculi, quamvis post cibationem plus superest fragmentorum, quàm hi septem panes suppeditare potuissent. Docet nos, quod media ad vitæ sustentationem ab ipso Deo ordinata non debeamus negligere.

2. *Gratias egit*, ut nos doceret de perceptis cælitus muneribus gratias semper agere. Quia enim nihil habemus quod non accepimus, 1. Cor. 4. v. 7. æquum est, ut hoc agnoscamus & gratias agamus semper pro omnibus in nomine Domini nostri Jesu Christi, Eph. 5. v. 20. hæc est voluntas Dei, 1. Thes. 5. v. 18. præsertim quando ad mensam accedimus, aut de mensa surgimus preces non obliviscamur, quibus omnis creatura sanctificatur, 1. Tim. 4. v. 4. & cogitemus, Deum esse, qui dat nobis oleum, vinum & frumentum, Os. 2. v. 8. eique hoc nomine gratias agamus, Deut. 8. v. 10. Hoc si non observamus, sed sumus instar vaccarum, quæ gramine vescuntur, nec agnoscunt cujus benignitate creverit, aut instar porcorum, qui vescuntur glandibus, & ne vel semel oculos elevant ad quercum, ex qua decidunt, certè Deum ad iram concitamus, ut auferat fulcimentum, Esa. 3. v. 1. quo sine comedimus quidem, sed non saturamur, Hagg. 1. v. 6.

3. *Fregit*, ut distribui possent. Nihil hoc ad fractionem Calvinianam, sed docere voluit Christus, quomodo nos quoque panes nostros

nostros frangere, & in proximum egentem distribuere debeamus, juxta mandatum Ef. 58. v. 7. ita frangimus Deo cor, ut non possit non nostri misereri, Jer. 31. v. 20. frangimus cælum, ut pluviam serotinam & matutinam nobis non denegeret, sed catartas suas aperiat, & benedictionem nobis effundat usque ad abundantiam, Mal. 3. v. 10. frangimus colla hostium, ut nobis amplius nocere non possit, Pf. 41. v. 2.

4. *Discipulis dedit.* Probè hoc observandum. Nostri homines præconum verbi planè obliviscuntur, putant enim nihil eis deberi, quia gratis dare præceptum est, Matth. 10. v. 8. sed confundunt donum miraculorum, quòd gratis exerceri Christus voluit, cum labore prædicationis, cui suum debetur stipendium, Luc. 10. v. 7. 1. Cor. 9. v. 7. seqq. Gal. 6. vers. 6. Hic videmus quod ex manu discipulorum Christus populum cibare voluit, ut ostenderet, quando ministris Ecclesiæ pars sua datur, quam ipsis Deus deputavit, nihil defuturum vel in Politia vel in Oeconomia, Prov. 3. v. 10. 2. Chr. 31. v. 10. Ezech. 44. v. 30.

5. *Apponere jussit.* Ita nos bonis à Deo acceptis non soli utamur, sed ex nostra abundantia proximi quoque inopiam sublevemus, 2. Cor. 8. v. 14. Corradendo non benedicitur nostro victui, sed elargiendo & distribuendo, Pf. 112. v. 9. dum enim aliis benefacimus de bonis nostris terrenis, indeficientem nobis ipsis thesaurum cumulamus, Gal. 6. v. 8. 9.

III. *Consequens eventus, qui triplex:*

1. *Populi saturatio.* Heliogabalus parabat aliquando convivium magnificum, sed cibi non nisi picti apponebantur, & convivæ de mensa sui gentes magis esuriebant, quam

cum ad eandem accederent: Ita Christus non cibatur, sed omnes saturantur, quod benedictioni ejus ascribendum est, Psal. 132. vers. 15.

Videmus hic non improbari, quando quis divitiis à Deo sibi concessis rectè utitur, ut comedat & bibat, & videat bonum de labore suo, hoc donum Dei est, Eccl. 3. v. 12. 13. c. 5. v. 17. hoc non faciunt avari, sed mappam subtrahunt domesticis suis, antequam fatientur, quæ plaga est & pœna perversitatis eorum, Sir, 14. v. 6.

3. *Fragmentorum comportatio.* Postquam enim populus saturatus esset, jussit Christus fragmenta colligere, & docet hoc ipso, quam magnum vestigal sit parsimonia. Substantia enim collecta multiplicatur, Prov. 13. v. 11. & qui colligit in messe, filius sapientiæ est, Prov. 10. v. 5. Si verò in ætate non congregas, in senectâ quid invenies, Sir. 25. vers. 5.

3. *Miraculi exaggeratio.* Collegerunt enim de septem panibus septem sportas fragmentorum, homines autem qui comederant, erant quatuor millia.

Insigne miraculum, quo Christus gloriam suam manifestavit, Johan. 2. v. 11. ut credamus ipsum esse Filium Dei, Johan. 20. vers. 31. nemo enim talia signa facere potest Johan. 3. v. 2. & non desperemus, si media exigua sunt, quibus nostra alenda est, sed ad Christum confugiamus, qui vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, Rom. 4.

vers. 17. & superabundanter facere potest ultra id quod petimus & intelligimus,

Eph. 3. vers.

20.